

Hodnocení diplomové práce
Bc. Zuzany Paulíkové
Odklony od víry a návraty k církvi

Formální stránka:

Práce obsahuje 59 stran textu, což neodpovídá požadavkům fakulty. Při bližším pohledu je však zřejmé, že autorka analýzu rozhovorů, které zpracovávala v rámci kvalitativního výzkumu, zařadila do přílohy své práce. Analýza textu je metoda srovnatelná s přehledy, tabulkami a grafy, kterých užívají autoři kvantitativních výzkumů při analýze dat a běžně jsou součástí práce. Celkový charakter zejména praktické části práce má výpovědní hodnotu, která požadavkům na diplomovou práci odpovídá. Z tohoto důvodu považuji práci za dostatečně rozsáhlou ve smyslu věty „litera zabijí...“. Autorka cituje ve své práci 23 odborných pramenů, z toho jeden německý, ale v pěti případech se jedná pouze o dokument, z něhož cituje. Vzhledem k tématu zvolené práce je skutečně obtížné stavět v česky mluvícím prostředí na dosavadních výzkumech, jelikož je takových opravdu málo. Autorka by musela sáhnout po zahraničních pramenech, což bylo buď nad její možnosti, nebo si netroufla přenášet výsledky výzkumů z jiného kulturního prostředí do našich podmínek. Prosím autorku, aby se k tomuto problému vyjádřila při obhajobě. Členění práce na kapitoly a podkapitoly je logické a odpovídající rozsahu, občas není z textu patrné, ze kterého místa jde již o citát (např. na s. 26). Po grafické stránce je práce zpracována pečlivě, bez tiskových chyb. Co se týče citování, někdy je autorka velmi poplatná textu, ze kterého cituje, ale cituje korektně a formálně správně.

Jazyková stránka práce

Až na malé výjimky (občasné chyby v užití čárek v souvětí) se v práci nevyskytují gramatické chyby. Stylisticky práce nevybočuje z průměru, občas (např. s. 22 – „impulsy se trefně odrážejí“) používá germanismy, občas nedává věta smysl obsahově (např. s. 24 věta v 1. odstavci o období adolescence a mladé dospělosti – z věty plyne, že se jedná o jedno období, což není pravda, jde o dvě po sobě následující období).

Obsahová stránka práce

Autorka se věnuje teoretickému zpracování problému na základě studia odborných pramenů na 35 stranách, což samo o sobě není mnoho. Z tématu práce vybírá k reflexi vlastně pouze část problému – věnuje se odchodům mladých lidí z církve, opomíjí druhou část problému – návrat k víře. Nakolik rozumím tomu, že tento problém je v církvi značně diskretní, protože se dotýká pastoračních deficitů v církvi jako instituci, přesto se mohla autorka věnovat tomuto problému např. v souvislosti s problémem konverzí z analogického úhlu pohledu. Dalo by ji to také větší prostor pro diskusi nad výsledky výzkumu.

Za větší problém považuji skutečnost, že ne vždy odpovídá obsah kapitoly názvu. Například hned v první kapitole se věnuje vývoji náboženského úsudku, ale pouze útržkovitě, toto téma je potom „rozeseto“ do dalších kapitol. Podobně v kap. 3.3 je neorganicky zasazeno pojednání o 2. vatikánském koncilu a biskupské synodě v Německu. Na s. 24 jsou opět neorganicky včleněny myšlenky Katechetických směrnic ČBK, které navíc z odborného hlediska působí velmi naivně. Copak je možné, aby moderátor diskuse zasahoval do jejího průběhu pouze v okamžiku, když se ubírá směrem mimo „učení víry“ (patrně myšleno učení církve)? Nutně by musel působit jako cenzor... Na s. 25 jde o pohled autorky na současnou společnost. Kapitola začíná popisem kritického pohledu „koncilních otců“ vzhledem k nepřipravenosti mladých lidí na apoštolát a vzápětí autorka přeskakuje na téma rodiny... Vůbec celá 4. kapitola se věnuje spíše krizi životního stylu v současné společnosti než charakteristice

společnosti samé. Ta ale tím pádem v práci chybí. Přece není možné, abychom ve snaze charakterizovat společnost vyhledali pouze její krizové prvky. Je to projev jednostrannosti.

Některé myšlenky jsou obsahově nejasné, naivní, nebo není jasné, o co autorka opírá svá tvrzení. Např.: s. 13: „...Ti, kteří dosáhli identity, mají častěji pozitivní sebeobranu...“; s. 17: Kde bere autorka informace o „druhé části mládeže, která je zaměřena na kulturu, sport, sebevzdělání“?; s. 39: Co myslí autorka větou „Katecheze se má upínat na předávání víry a tak uznávat jen tu práci s lidmi, v níž se učí modlit, jsou vedeni k eucharistii a cvičí se v plnění Božích přikázání“?

Poslední připomínku mám k závěru práce, v němž autorka směšuje cíle práce s cílem výzkumu, a pozdě, ale přece vyslovuje hypotézy. Některé z nich – např. hypotéza c) „Období dospívání je obdobím hledání životní role, období rozporů a utváření vlastní identity člověka“ je „nošením dříví do lesa“. Autorka chce ověřovat skutečnosti, které jsou ověřeny na poli vývojové psychologie tolika výzkumy, že jde o evidentní skutečnost.

Za velmi zdařilé a přínosné ovšem považuji způsob provedení a analýzu kvalitativního výzkumu. Zejména v této části práce se vytratil autorčin sklon k chaotičnosti, analýza je provedena logicky, se smyslem pro přiměřenou míru zevšeobecňování a výsledky mají skutečně dobrou výpovědní hodnotu.

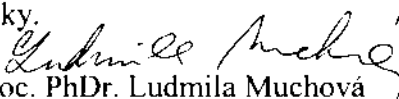
Prosím autorku, aby se při své obhajobě vyjádřila především k mým připomínkám k obsahové části práce.

Závěr

Práce vykazuje poněkud nevyrovnanou úroveň teoretické a praktické části. Zejména vzhledem k úrovni výzkumné části doporučuji práci k obhajobě, vzhledem k úrovni části teoretické však doporučuji známku

dobře,

pokud ovšem autorka svou úroveň obhajoby nevyvrátí moje námitky.

doc. PhDr. Ludmila Muchová